

ปัญหาในการประกอบการกับความพร้อมเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม : กรณีศึกษาจังหวัดพัทลุง

Problems of Small Enterprise Operators with Readiness

in Participation in the ASEAN Economic Community: Cased Study of Phatthalung Province

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนิวัช แก้วจันทน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ

Asst. Prof. Dr. Aniwat Kaewjomnong

Assistant Professor of Faculty of Economics and Business Administration,

Thaksin University, Songkhla Province

E-Mail: anthonythai8@hotmail.com โทร 087-2988778

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการประกอบวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดพัทลุงและศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างคือพนักงานที่ปฏิบัติงานในวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดพัทลุงจำนวน 400 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์คือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมจำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลวิจัยโดยภาพรวมพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมมีปัญหาในการประกอบการระดับปานกลาง โดยปัญหาที่เผชิญลำดับแรกคือด้านงบประมาณและลำดับสุดท้ายคือการบริหารคน สำหรับความพร้อมในการจัดการธุรกิจเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมทั้งหมดยังไม่มีความพร้อมด้วยเหตุผลสำคัญคือความรู้และทักษะในการทำธุรกิจกับต่างประเทศโดยตรงเงินลงทุนกฎหมายระหว่างประเทศ ภาษาอังกฤษและคุณภาพมาตรฐานสินค้า ตามลำดับ

คำสำคัญ: ปัญหา การประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม ความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

Abstract

This research aimed to study the problems of small enterprises in Phatthalung Province and their readiness in participating in the ASEAN Economic Community. The sample for the study included 400 employees working in small enterprises in Phatthalung Province and the sample for in-depth interview consisted of 20 entrepreneurs of small enterprises. The instrument used in collecting data was a questionnaire and in-depth interview schedule. The data were analyzed using the content analysis. The findings of the study shown that, the level of the problems faced by small enterprises is 'moderate.' They are faced mostly with the problem of budget with the highest mean score, whereas the operators feel that they are not ready in their business manage-

ment for participation in the AEC due to lack of knowledge and skills in international business, capital investment, international law, skill in using English and quality standards of the products, respectively.

Keywords: Problem, Small Enterprise Operators, Readiness in Participation in the ASEAN Economic Community

บทนำ

รัฐบาลชุดปัจจุบันยังคงเดินหน้ากับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยต้องการให้ประเทศไทยได้เข้าสู่การรวมกลุ่มเป็นประชาคมอาเซียนที่สมบูรณ์องค์การภาครัฐหลายหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงต้องเข้าไปมีส่วนในการสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองและความมั่นคง โดยที่ประชาคมอาเซียนทั้งสามเสาหลักมีความสำคัญเท่าเทียมกันจึงต้องดำเนินการสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งไปพร้อมกัน (รณชัย ตันตระกูล, 2556) การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจึงกลายเป็นวาระแห่งชาติโดยมีคณะกรรมการอาเซียนแห่งชาติเป็นกลไกระดับประเทศในการดำเนินงานและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามความก้าวหน้าในภาพรวมของทุกเสาหลักและมีหน้าที่ในการผลักดันรวมทั้งสนับสนุนหน่วยงานราชการต่าง ๆ ในการจัดทำแผนการทำงานและให้ความช่วยเหลือทุกหน่วยงานให้สามารถก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2555)

การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอาจกล่าวได้ว่าจะมีผลกระทบต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยในเชิงบวกตลาดของประเทศไทยจะเป็นตลาดที่ใหญ่ขึ้นจากการที่ได้รวมตัวกับประเทศในอาเซียนเป็นตลาดเดียวกันและช่วยให้เกิดการลดอุปสรรคในการกีดกันทางการค้าโดยเฉพาะมาตรการทางด้านภาษี ขณะที่ผลกระทบเชิงลบที่จะได้รับนั้นคือในกลุ่มของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะมีการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงขึ้นเนื่องจากคู่แข่งในในกลุ่มที่เคยมีศักยภาพต่ำกว่าจะได้รับผลประโยชน์จากการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนซึ่งหมายถึงกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ซึ่งประกอบด้วยกัมพูชา ลาว เมียนมาร์

และเวียดนามที่ในอดีตผู้ประกอบการในประเทศเหล่านี้มีศักยภาพในการแข่งขันที่ต่ำกว่าอันเป็นผลมาจากการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและการปิดประเทศทำให้นักลงทุนต่างชาติไม่ได้ให้ความสำคัญและสนใจมากนัก

นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกอื่น ๆ อาทิ สิงคโปร์ มาเลเซียและฟิลิปปินส์ที่องค์การทั้งภาครัฐและเอกชนต่างให้การสนับสนุนโดยพยายามหาทางแก้ไขจุดอ่อนและเพิ่มขีดความสามารถอย่างต่อเนื่องจึงอาจจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทยโดยเฉพาะในกลุ่มวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้

สำหรับวิสาหกิจขนาดย่อมในประเทศไทย โดยเฉพาะในจังหวัดพัทลุงซึ่งเป็นจังหวัดในภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยซึ่งเป็นแหล่งพืชผลเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูป แหล่งผลิตข้าว ปศุสัตว์และประมง โดยเฉพาะลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาโดยมีบริเวณเชื่อมต่อของหลายจังหวัดและเป็นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ จังหวัดพัทลุงจึงได้ชื่อว่าเป็นจังหวัดที่มีธุรกิจที่โดดเด่น ได้แก่ ธุรกิจผลิตอาหารและเครื่องดื่มจากสินค้าเกษตร โดยจังหวัดพัทลุงจะต้องสนองนโยบายของรัฐในเรื่องนี้และขณะนี้ได้มีการดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมแล้ว โดยหากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมจะต้องก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนก็จะต้องเริ่มต้นทำการสำรวจตนเองเพื่อจะได้ทราบว่าธุรกิจของตนเองยังคงเผชิญกับปัญหาเรื่องใดบ้างเพื่อจะได้หาแนวทางในการจัดการกับปัญหาเรื่องนั้นได้ซึ่งจะทำให้สามารถเตรียมความพร้อมเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไปได้

จากความสำคัญของการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นที่มาให้ผู้วิจัยสนใจทำวิจัยเรื่อง “ปัญหาในการประกอบกิจการกับความพร้อมเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ

อาเซียนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม:กรณีศึกษาจังหวัดพัทลุง” ซึ่งผลวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดพัทลุงและจังหวัดอื่น ๆ จะได้นำไปใช้เป็นข้อมูลเชิงนโยบายและการวางแผนเพื่อการจัดการธุรกิจและการสร้างความพร้อมเพื่อให้สามารถก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้เมื่อถึงเวลาที่กำหนด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการประกอบการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดพัทลุงเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการประกอบการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีปัญหาในการประกอบการเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. ผลวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมใช้เป็นข้อมูลแก้ไขปัญหาในการประกอบการเพื่อเตรียมความพร้อมของธุรกิจในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมสามารถนำข้อมูลจากงานวิจัยไปใช้ในเชิงนโยบายและการวางแผนเพื่อให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมเพื่อให้สามารถเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไปได้
3. สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีหน่วยงานฝึกอบรมและพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาด

ย่อมสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการฝึกอบรมผู้ประกอบการได้ทั้งผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมรายใหม่และรายเก่าเพื่อให้สามารถเตรียมความพร้อมของธุรกิจต่อไปได้

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการเตรียมความพร้อมของวิสาหกิจขนาดย่อมรัฐบาลได้มอบหมายให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เป็นผู้ดำเนินการซึ่งในแผนแรกที่ทำเป็นแผน 5 ปี (พ.ศ.2545-2549) ได้ให้ความสำคัญใน 6 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม,2555)

1. การฟื้นฟูวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นกลไกหลักทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ
 2. การสร้างและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานลดอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ
 3. การเสริมสร้างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน
 4. การเสริมสร้างศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกลุ่มส่งออก
 5. การสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่
 6. การเสริมสร้างบทบาทของวิสาหกิจชุมชน
- ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมาได้ก่อให้เกิดวิสาหกิจรายใหม่และการจ้างงานเพิ่มขึ้นรวมถึงผลิตภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้นและการส่งออกที่เพิ่มขึ้นแต่ยังไม่บรรลุเป้าหมายจึงมีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมฉบับที่ 2 (พ.ศ.2550 - 2554) เพื่อมุ่งเน้นการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้สามารถเติบโตได้อย่างสมดุล ต่อเนื่องและยั่งยืนทั้งในด้านขนาดและคุณภาพ โดยมุ่งหวังที่จะเห็นการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีธรรมาภิบาล มีการนำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ซึ่งจะทำให้ผลิตภาพเพิ่มขึ้นโดยได้จากการสนับสนุนออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับสาขาธุรกิจและระดับผู้ประกอบการ ในระดับสาขาธุรกิจการสนับสนุนครอบคลุมทั้งภาพการผลิต ภาคการค้าและภาคการบริการ ขณะที่ในระดับผู้ประกอบการได้จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือผู้ประกอบการใหม่และผู้ประกอบการเดิม รวมทั้งภาค

รัฐทำให้ต้องกำหนดกลุ่มเป้าหมายวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมที่จะให้การสนับสนุน

สำหรับกลุ่มเป้าหมายในการผลิตประกอบด้วย

1) กลุ่มอุตสาหกรรมดั้งเดิม ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมเบา (เช่น สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม รองเท้า) กลุ่มอุตสาหกรรม วิศวกรรม (เช่น เครื่องจักรกล อิเล็กทรอนิกส์และเครื่อง ใช้ไฟฟ้า) และกลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากร (เช่น อาหาร ยาและเฟอร์นิเจอร์) 2) กลุ่มอุตสาหกรรมใหม่ ได้แก่ พลังงานทดแทนและผลิตภัณฑ์ที่เข้าสู่ระดับที่ สูงขึ้นของห่วงโซ่มูลค่าในอุตสาหกรรมดั้งเดิมในการ สนับสนุนภาพการค้าได้จำแนกเป็นการค้าส่ง การค้าปลีกและบริษัทการค้า ส่วนภาคบริการ สสว. ได้ให้ ความสำคัญกับสาขาบริการ 2 กลุ่มหลัก ได้แก่ บริการ ท่องเที่ยวและธุรกิจต่อเนื่อง (เช่น โรงแรมที่พัก ร้านอาหาร เป็นต้น) และกลุ่มบริการอื่น ๆ อีก 7 สาขา ย่อย (สารสนเทศและซอฟต์แวร์ บริการที่ปรึกษาและ สนับสนุนธุรกิจ บริการสุขภาพและความงาม บริการ ออกแบบ-การก่อสร้าง บริการโลจิสติกส์ ธุรกิจบันเทิง และบริการการศึกษา)

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นงานวิจัยของ สรัญญ์ อุเสณียง (2552) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางในการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย ผลวิจัยพบว่าปัญหาในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มา จากองค์การงบประมาณ วิธีการบริหารจัดการและการ บริหารคน

สุนันทา กาหยิ (2553) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องปัญหาและความพร้อมในการบริหารจัดการของ เทศบาลห้วยยอดกับเทศบาลตำบลนาหวางในอำเภอ ห้วยยอด จังหวัดตรังเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน ผลการวิจัยพบว่าเทศบาลทั้ง 2 แห่งยังคง ประสบกับปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อ จำแนกเป็นรายด้านพบว่ามีความพร้อมด้าน การดำเนินงานและวิธีการบริหารจัดการที่ไม่เป็นไปตาม แผนที่กำหนดทำให้ขาดความพร้อม อีกทั้งการบริหาร งบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการและการ ดำเนินงานที่ต้องพัฒนาอีกหลาย ๆ ด้านเพื่อให้บรรลุ ทิศทางองค์กร

นภดล สุตันตวิณย์กุล (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง “ความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อ รองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” ผลวิจัย พบว่าสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยมีความพร้อมในภาพ รวมอยู่ในระดับน้อยเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่ามีความพร้อมในระดับน้อยทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพ มาตรฐานของแรงงาน ด้านภาษาต่างประเทศ ด้าน เทคโนโลยี ด้านเงินทุน ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านห้อง ปฏิบัติการจึงเสนอแนะว่าสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย จะต้องเพิ่มคุณภาพของแรงงานฝีมือด้วยการพัฒนา และสนับสนุนด้านอุปกรณ์ ครุภัณฑ์และห้องปฏิบัติ การต่าง ๆ เพื่อให้สามารถพัฒนาทักษะของผู้เรียน และสามารถผลิตช่างฝีมือรองรับประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนได้ในอนาคต

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม (2555) ที่ทำวิจัยเรื่องศึกษาเปรียบเทียบนโยบาย และมาตรการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สำหรับผู้ประกอบการ ผลวิจัยพบว่าในการสร้างความ พร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาด ย่อมให้สามารถรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ ต้องเตรียมความพร้อมในการผลิตสินค้าและการให้ บริการ มีแหล่งเงินทุน ความสามารถด้านการสื่อสาร ด้วยภาษาต่างประเทศและใช้วิธีการบริหารจัดการสมัย ใหม่

นพศักดิ์ ว่องวัชรกุล (2556) ที่ทำวิจัยเรื่อง ปัญหาในการปฏิบัติงานและความต้องการในการ พัฒนาดตนเองของสมาชิกกลุ่มเครือข่ายการท่องเที่ยว โดยชุมชนจังหวัดสตูล ผลวิจัยพบว่าสมาชิกกลุ่มเครือ ข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยภาพรวมมีปัญหาใน การปฏิบัติงานในระดับมาก โดยสมาชิกที่มีเพศ อายุ สถานภาพการสมรส รายได้และประสบการณ์ทำงาน ต่างกันมีปัญหาในการปฏิบัติงานต่างกันสำหรับสมาชิก กลุ่มเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีระดับการ ศึกษาต่างกันมีปัญหาในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน สำหรับความต้องการในการพัฒนาดตนเองของสมาชิก พบว่ามีความต้องการที่จะพัฒนาดตนเองในระดับมาก โดยสมาชิกที่มีเพศ สถานภาพการสมรส รายได้ ศาสนา อาชีพและประเภทของการท่องเที่ยวที่ให้บริการต่างกัน

มีความต้องการในการพัฒนาตนเองต่างกัน อีกทั้งความต้องการในการพัฒนาตนเองของสมาชิกมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับปัญหาในการปฏิบัติงาน

นนพัทธ นวลนัม (2557) ได้ทำวิจัยเรื่อง “ความพร้อมและการรับรู้ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยทักษิณในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” ผลวิจัยพบว่าบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยทักษิณมีความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความพร้อมด้านองค์การเป็นความพร้อมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาความพร้อมด้านระบบสารสนเทศ ส่วนความพร้อมด้านภาษาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบความพร้อมของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยทักษิณในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าบุคลากรที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนต่างกัน สำหรับข้อเสนอแนะผู้วิจัยเห็นว่ามหาวิทยาลัยทักษิณควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเปิดโอกาสให้บุคลากรสายสนับสนุนได้เข้าร่วมในการฝึกอบรมภาษาอังกฤษทุกคน จัดทำหรือปรับปรุงฐานข้อมูลสารสนเทศให้มีความทันสมัยโดยเร็วและให้บุคลากรได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนอย่างสม่ำเสมอ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการประกอบการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมโดยปรับปรุงมาจากแนวคิดในงานวิจัยของสร้อยณี อุเสินยาง (2552) ได้แก่ ปัญหาด้านองค์การ ด้านวิธีการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณและการบริหารคน และได้ปรับปรุงแนวคิดที่ใช้ในงานวิจัยของปิณ โชนกุล (2555) ได้แก่ ด้านการตลาด การผลิต และการดำเนินงาน โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวไปตั้งเป็นคำถามนำในการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้เข้าใจและแสดงความคิดเห็นของตนเองออกมาได้อย่างเต็มที่

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่เดือนธันวาคม 2557 – กุมภาพันธ์ 2558 โดยประชากร

และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือพนักงานที่ปฏิบัติงานในวิสาหกิจขนาดย่อมซึ่งมีจำนวนไม่แน่นอนผู้วิจัยจึงใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญธรรม จิตตอนันต์, 2546: 99) และผู้วิจัยได้ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวนสูงสุดที่ปรากฏในตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 368 คน แต่เพื่อให้ข้อมูลในการวิจัยมีความสมบูรณ์มากขึ้นผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Simple Random Sampling) ใน 10 อำเภอของจังหวัดพัทลุง ได้แก่ อำเภอเมืองพัทลุง เขาชัยสน ควนขนุน ปากพูน หงหรา ตะโหมด ป่าบอน ศรีบรรพต บางแก้ว ป่าพะยอมและศรีนครินทร์

สำหรับผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยได้เลือกจากผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมหรือตัวแทนผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมที่มีความสะดวกและอนุญาตให้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้เข้าพบเพื่อทำการสัมภาษณ์โดยเลือกแบบสะดวกจำนวน 20 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องมากที่สุดในเรื่องปัญหาและความพร้อมของธุรกิจในการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ส่วนข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และทำการเรียบเรียงข้อมูลใหม่ให้เป็นภาษาเขียนที่มีความสละสลวย มีความชัดเจนถูกต้องตามเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์และสามารถอ่านทำความเข้าใจได้โดยง่าย

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัญหาของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ t-test และ F-test เมื่อพบความแตกต่างผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยวิธี LSD

เครื่องมือและวิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การสัมภาษณ์ (Interview) และแบบสอบถาม (Questionnaire) รายละเอียดในการใช้เครื่องมือ ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ออกแบบและจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมหรือผู้แทนที่อนุญาตให้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเข้าพบได้ แบบสัมภาษณ์ที่ใช้จะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ออกแบบและจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการสำรวจข้อมูลกับพนักงานที่ปฏิบัติงานในวิสาหกิจขนาดย่อมซึ่งรวมถึงผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมด้วย โดยแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบและให้คำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน โดยผู้วิจัยได้ทำการปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดในงานวิจัย

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการดังต่อไปนี้ในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ได้แก่ หนังสือ ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมและการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

2. นำข้อมูลที่ได้ไปทำการออกแบบเพื่อสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เรื่องความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและแบบสอบถามจะเกี่ยวข้องกับปัญหาในการประกอบการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม โดยปัญหาศึกษาจากปัจจัย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์การ งบประมาณ การผลิตและการดำเนินงาน ความสำเร็จทางการตลาด การบริหารคนและความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำการตรวจสอบความ

ถูกต้องก่อนนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้คำแนะนำ

3. ทำการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามก่อนนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านเพื่อให้คำแนะนำและทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity)

4. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ทำการตรวจสอบแล้วมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามในแบบสอบถามพบว่าทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.67 และเมื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทั้งฉบับพบว่ามีความมากกว่า 0.67 หมายความว่าแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550: 108)

5. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง (Try-Out) โดยทำการทดลองกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมหรือผู้แทนจำนวน 30 คน

6. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการทดลองไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Alpha's Cronbach Coefficient) ทั้งฉบับได้เท่ากับ .9418

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยในระดับมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยระดับปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการแปลความหมายของระดับคะแนนในแบบสอบถามโดยใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้ (ยุทธพงษ์ กัยวรรณ, 2543: 108)

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง น้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มากที่สุด

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลและรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาในการประกอบการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดพัทลุงเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยภาพรวมพบว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าปัญหาลำดับแรกของผู้ประกอบการวิสาหกิจ

ขนาดย่อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือปัญหาด้านการผลิตและการดำเนินงาน ($\bar{X}=3.60$) ตามมาด้วยด้านงบประมาณ ($\bar{X}=3.47$) ด้านองค์การ ($\bar{X}=3.29$) ด้านความสำเร็จทางการตลาด ($\bar{X}=3.23$) และด้านวิธีการบริหารจัดการ ($\bar{X}=3.17$) ตามลำดับ สำหรับด้านการบริหารคน ($\bar{X}=3.17$) เป็นปัญหาของผู้ประกอบการเป็นเรื่องสุดท้าย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและปัญหาในการประกอบการของผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดย่อมเพื่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในภาพรวม

ที่	ปัญหาในการประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อม	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1	ด้านองค์การ	3.29	0.70	ปานกลาง
2	ด้านวิธีการบริหารจัดการ	3.21	0.89	ปานกลาง
3	ด้านงบประมาณ	3.47	0.98	ปานกลาง
4	ด้านการบริหารคน	3.17	1.05	ปานกลาง
5	ด้านความสำเร็จทางการตลาด	3.23	0.80	ปานกลาง
6	ด้านการผลิตและการดำเนินงาน	3.60	0.92	มาก
รวม		3.44	0.70	ปานกลาง

2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการประกอบการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้ผลวิจัยดังนี้

2.1 จำแนกตามเพศ ผลวิจัยในภาพรวมพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมที่มีเพศต่างกันมีปัญหาในการประกอบธุรกิจเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ประกอบการมีปัญหาด้านองค์การ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารคนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาด้านการผลิตและการดำเนินงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตามอายุ ผลวิจัยในภาพรวมพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมที่มีอายุต่างกันมีปัญหาในการประกอบธุรกิจเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ประกอบการมีปัญหา

ด้านวิธีการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านความสำเร็จทางการตลาดและด้านการผลิตและการดำเนินงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาด้านการบริหารคนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 จำแนกตามสถานภาพการสมรส ผลวิจัยในภาพรวมพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมที่มีสถานภาพการสมรสต่างกันมีปัญหาในการประกอบธุรกิจเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ประกอบการมีปัญหาด้านองค์การ ด้านวิธีการบริหารจัดการ ด้านการบริหารคนและด้านความสำเร็จทางการตลาดต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัญหาด้านการผลิตและการดำเนินงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 จำแนกตามระดับการศึกษาผลวิจัยในภาพรวมพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาในการประกอบธุรกิจ

เพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านองค์การ ด้านวิธีการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารคน ด้านความสำเร็จทางการตลาดและด้านการผลิต และการดำเนินงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.5 จำแนกตามรายได้ ผลวิจัยในภาพรวมพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมที่มีรายได้ต่างกันมีปัญหาในการประกอบธุรกิจเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านองค์การ ด้านวิธีการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารคน ด้านความสำเร็จทางการตลาดและด้านการผลิตและการดำเนินงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.6 จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในวิสาหกิจขนาดย่อม ผลวิจัยในภาพรวมพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมที่มีประสบการณ์ทำงานในธุรกิจต่างกันมีปัญหาในการประกอบธุรกิจเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ประกอบการมีปัญหาด้านองค์การ ด้านวิธีการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารคนและด้านการผลิตและการดำเนินงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความสำเร็จทางการตลาดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7 จำแนกตามประเภทของวิสาหกิจที่ดำเนินการ ผลวิจัยในภาพรวมพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมที่ประกอบธุรกิจประเภทต่างกั นมีปัญหาในการประกอบธุรกิจเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ประกอบการมีปัญหาด้านองค์การ ด้านวิธีการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารคนด้านความสำเร็จทางการตลาดและด้านการผลิตและการดำเนินงานต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการรวบรวมข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาด

ย่อมทั้งหมดยังไม่มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้วยเหตุผลความไม่พร้อม 5 ประการ ได้แก่ ความไม่พร้อมด้านความรู้และทักษะในการทำธุรกิจกับต่างประเทศ ความไม่พร้อมด้านเงินลงทุน ความไม่พร้อมด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ความไม่พร้อมด้านภาษาต่างประเทศและความไม่พร้อมด้านคุณภาพมาตรฐานผลิตภัณฑ์ตั้งรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ด้านความรู้และทักษะในการทำธุรกิจกับต่างประเทศ ผลการรวบรวมข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมมีความไม่พร้อมในเรื่องนี้เป็นเรื่องแรก เนื่องจากส่วนใหญ่ติดต่อกับธุรกิจกับนักธุรกิจ ในท้องถิ่นและนักธุรกิจจากจังหวัดใกล้เคียงเท่านั้นยังไม่มีประสบการณ์ทำธุรกิจโดยตรงกับชาวต่างประเทศ แม้ว่าธุรกิจจะมีลูกค้าที่เป็นชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ เพราะส่วนใหญ่เป็นลูกค้าที่มาเที่ยวในจังหวัดหรือเดินทางผ่านจังหวัดซื้อสินค้ากลับไปครั้งละมาก ๆ ดังที่ผู้ประกอบการให้ความเห็นว่า “ทำธุรกิจมานานแต่ก็ไม่ได้พูดคุยเรื่องธุรกิจอย่างจริงจังกับนักธุรกิจชาวต่างชาติไม่ว่าจะเป็นนักธุรกิจชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ แต่ลูกค้าชาวต่างชาติก็แวะมาซื้อสินค้าจากพัทลุงเยอะนะ” และจากการที่ขาดประสบการณ์ในการทำธุรกิจร่วมกับชาวต่างชาติโดยตรงจึงมีผลทำให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมขาดความรู้ ทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำธุรกิจกับต่างประเทศจึงเป็นความไม่พร้อมเรื่องแรก queผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญในลำดับแรก

3.2 ด้านเงินลงทุน ผลการรวบรวมข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมทุกคนเห็นว่าการทำธุรกิจร่วมกับชาวต่างชาติและการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมากซึ่งปัจจุบันธุรกิจยังมีปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณและการดำเนินงานที่ต้องใช้เงินลงทุนสูงทำให้การขยายธุรกิจเป็นไปอย่างช้า ๆ ทำให้ธุรกิจจ้กักตออยู่ได้เฉพาะในท้องถิ่นและจังหวัดใกล้เคียงเท่านั้น ในการทำธุรกิจปัจจุบันแม้ว่าจะมีคำสั่งซื้อจำนวนมากแต่ก็ไม่สามารถทำการผลิตได้ตามคำสั่งซื้อเพราะปัญหาด้านเงินทุนที่มีอย่างจำกัดและไม่เพียงพอในการลงทุนซึ่งจากความเห็นของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมส่วนหนึ่งให้ความเห็นว่า “ในการทำธุรกิจทุกวันนี้ต้องใช้เงินสด

ในการสั่งซื้อวัตถุดิบการสั่งซื้อวัตถุดิบต้องส่งล่วงหน้า และวางเงินมัดจำทันทีทำให้ต้องใช้เงินล่วงหน้าและการดำเนินงานในแต่ละวันก็ต้องมีการสำรองเงินสดเพื่อใช้ในธุรกิจจำนวนมากทุกวันทำให้ธุรกิจมีเงินทุนจำกัดไม่สามารถขยายธุรกิจได้และยังไม่มีสถาบันการเงินไหนให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อเพื่อการกู้เงินจำนวนมาก แต่ขณะนี้ได้มีการพูดคุยทำความเข้าใจกับสถาบันการเงินในจังหวัดแล้วเรื่องการขอสินเชื่อแต่ยังไม่ได้รับคำตอบ” ดังนั้น ปัจจัยด้านเงินลงทุนที่ยังคงเป็นปัญหาใหญ่จึงทำให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมทุกคนมีความไม่พร้อมที่จะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3.3 ด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมทุกคนเห็นว่าการทำธุรกิจร่วมกับชาวต่างชาติและการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต้องมีความรู้และเข้าใจกฎหมายระหว่างประเทศ แต่ขณะนี้ธุรกิจยังไม่มีความรู้มากพอแม้ว่าส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแต่ก็ไม่ได้ศึกษากฎหมายระหว่างประเทศและยังไม่มีหน่วยงานไหนได้เข้ามาให้ความรู้และให้ความช่วยเหลือในเรื่องกฎหมาย ดังจะเห็นได้จากการแสดงความคิดเห็นของผู้ประกอบการส่วนหนึ่งที่เห็นว่า “การทำธุรกิจกับต่างประเทศต้องมีประสบการณ์และมีความรู้ด้านกฎหมายแต่ตอนนี้ที่ทำธุรกิจได้ศึกษาแต่กฎหมายของไทยในชีวิตประจำวันเท่านั้นจะให้เริ่มต้นศึกษาอีกก็ยากและไม่เคยคิดว่าจะต้องไปศึกษากฎหมายของต่างประเทศที่เข้าใจยากด้วย” ด้วยข้อจำกัดในเรื่องนี้จึงอาจจะมีผลต่อการพัฒนาตนเองของผู้ประกอบการวิสาหกิจทำให้ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นเรื่องยากและตอนนี้ยังไม่มีความพร้อมที่จะดำเนินการในเรื่องนี้

3.4 ด้านภาษาอังกฤษผลการรวบรวมข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการทุกคนเห็นว่าการทำธุรกิจร่วมกับชาวต่างชาติและการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะต้องใช้ภาษากลางในการสื่อสารคือภาษาอังกฤษซึ่งผู้ประกอบการและพนักงานทุกคนก็ยังไม่มีความรู้และความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ดี จึงเห็นว่าควรจะได้มีการเริ่มต้นพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษก่อนเมื่อมีความชำนาญแล้วก็จะเตรียมความพร้อมเรื่องอื่น ๆ ต่อไปได้ ความเห็นส่วนหนึ่ง

ของผู้ประกอบการวิสาหกิจในเรื่องนี้ “ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ประโยชน์ในการทำการค้าจะเห็นได้จากการที่ได้ไปแสดงสินค้าที่มาเลเซียและสิงคโปร์ก็ต้องใช้ผู้แปลไม่สามารถอธิบายได้ทำให้สื่อสารยากการขายสินค้าจึงทำได้ยากเพราะคุยกันไม่เข้าใจแต่สามารถพูดคุยกับเฉพาะลูกค้าที่พูดภาษาไทยในต่างประเทศเท่านั้น” อย่างไรก็ตามแม้ว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจยังไม่มีความพร้อมในเรื่องนี้แต่ทุกคนเห็นว่าเป็นสามารถเริ่มต้นได้และทุกคนพร้อมที่จะเรียนรู้ด้านภาษาอังกฤษแต่ต้องใช้เวลาอีกสักระยะหนึ่ง

3.5 ด้านคุณภาพมาตรฐานสินค้า ผลการรวบรวมข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมทุกคนเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญในการประกอบธุรกิจและเมื่อมีการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนก็จะต้องทำให้สินค้าได้มาตรฐาน หากสินค้าไม่ได้รับมาตรฐานก็จะไม่สามารถทำการส่งออกหรือขายสินค้าให้กับลูกค้าที่จะนำไปขายต่อในต่างประเทศได้ อาจจะทำได้เพียงให้ลูกค้าซื้อและถือสินค้าเข้าไปในลักษณะของนักท่องเที่ยวเท่านั้น ในขณะที่สินค้าส่วนใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานของไทยเท่านั้นยังไม่ได้รับรองมาตรฐานสากลจึงเห็นว่าจะต้องเริ่มต้นศึกษาอย่างจริงจังเพื่อพัฒนาสินค้าและขอผ่านการรับรองมาตรฐานก่อน อาจจะต้องใช้เวลาโดยเฉพาะสินค้าประเภทอาหารที่ได้รับข้อมูลมาแล้วว่าต้องได้รับมาตรฐาน GMP และ HACCP ก่อนซึ่งผู้ประกอบการวิสาหกิจส่วนหนึ่งให้ความเห็นในเรื่องนี้ว่า “ตอนนี้สินค้าได้มาตรฐานคุณภาพจากองค์กรในประเทศไทยแล้วแต่ถ้าจะต้องทำให้สินค้ามีคุณภาพมากขึ้นจะต้องได้รับมาตรฐานจากต่างประเทศด้วยเพราะลูกค้าในต่างประเทศจะยอมรับมาตรฐานสากลมากกว่าจึงจะยอมรับและซื้อสินค้า ซึ่งตอนนี้หน่วยงานภาครัฐได้ให้ข้อมูลแล้วว่าจะต้องพัฒนาธุรกิจอย่างไรเพื่อให้ได้ผ่านมาตรฐานสากล” ซึ่งขณะนี้ผู้ประกอบการวิสาหกิจสินค้าที่ได้ผ่านมาตรฐานสากล ได้แก่ GMP และ HACCP แล้วจำนวน 1 - 2 รายเท่านั้น แม้จะยากในขั้นตอนการขอแต่ผู้ประกอบการทั้งหมดเห็นว่าธุรกิจมีความสามารถที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ได้สำเร็จในระยะ 2-3 ปีจากนี้ไป

โดยสรุปผลจากการรวบรวมข้อมูลความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมเพื่อการก้าวเข้า

สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังไม่มีความพร้อมในเรื่องนี้โดยเห็นว่าประเด็นสำคัญที่ทำให้ไม่มีความพร้อม ได้แก่ ความไม่พร้อมด้านทักษะความรู้การทำธุรกิจกับต่างประเทศ ด้านงบประมาณ ด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ด้านภาษาอังกฤษและด้านคุณภาพมาตรฐานสินค้า ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลวิจัยผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ปัญหาในการประกอบกิจการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดพัทลุงเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยภาพรวมพบว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่าปัญหาลำดับแรกของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนคือปัญหาด้านการผลิตและการดำเนินงาน ตามมาด้วยด้านงบประมาณด้านองค์การ ด้านความสำเร็จทางการตลาด ด้านวิธีการบริหารจัดการและด้านการบริหารคนตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของสุนันทา กาหยี (2553) ที่ได้ทำวิจัยเรื่องปัญหาและความพร้อมในการบริหารจัดการของเทศบาลห้วยยอดกับเทศบาลตำบลนาหวางในอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรังเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการวิจัยพบว่าเทศบาลทั้ง 2 แห่งยังคงประสบกับปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่ามีปัญหาและความพร้อมด้านการดำเนินงานและวิธีการบริหารงานที่ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด การบริหารงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการและการดำเนินงานที่ต้องพัฒนาอีกหลาย ๆ ด้านเพื่อให้บรรลุทิศทางองค์การ

2. เปรียบเทียบปัญหาในการประกอบกิจการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ผลวิจัยพบว่าผู้ประกอบการที่มีเพศอายุ สถานภาพการสมรสรายได้และประสบการณ์ทำงานในวิสาหกิจขนาดย่อมและประเภทของวิสาหกิจที่ดำเนินการต่างกันมีปัญหาในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาในการประกอบกิจการเพื่อการเข้าสู่ประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพศักดิ์ ว่องวัชรกุล (2556) ที่ทำวิจัยเรื่องปัญหาในการปฏิบัติงานและความต้องการในการพัฒนาตนเองของสมาชิกกลุ่มเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดสตูล ผลวิจัยพบว่าสมาชิกกลุ่มเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีเพศอายุ สถานภาพการสมรส รายได้และประสบการณ์ทำงานต่างกันมีปัญหาในการปฏิบัติงานต่างกันสำหรับสมาชิกกลุ่มเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

3. ความพร้อมในการประกอบกิจการเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการทุกคนยังไม่พร้อมที่จะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเนื่องจากไม่พร้อมในเรื่องสำคัญหลัก ๆ ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ในการทำธุรกิจกับต่างประเทศ งบประมาณ กฎหมายระหว่างประเทศ ภาษา อังกฤษและคุณภาพมาตรฐานสินค้าสอดคล้องกับงานวิจัยของ นภดล สุตันตวิญญกุล (2554) ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง “ความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” ผลวิจัยพบว่าสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยมีความพร้อมในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่ามีความพร้อมในระดับน้อยทุกด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพมาตรฐานของฝีมือแรงงาน ด้านภาษาต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านเงินทุน ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านห้องปฏิบัติการ

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

1. ปัญหาในการประกอบกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยปัญหาระดับมากคือการผลิตและการดำเนินงาน จึงแนะนำให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมควรมีที่ปรึกษาทางธุรกิจที่เข้ามาช่วยในการพัฒนากระบวนการผลิตและการดำเนินงานให้มีความทันสมัยใช้วิธีการบริหารจัดการสมัยใหม่เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการผลิตและการดำเนินงาน รวมทั้งแสวงหาแหล่งเงินทุนและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ผ่านมาตรฐานสากลจะทำให้สามารถสร้างการยอมรับเพิ่มขึ้นได้

2. ความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการรวบรวมข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการยังไม่มี ความพร้อมในเรื่องนี้ จึงแนะนำว่าหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมสถาบันการเงิน กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงพาณิชย์ควรเร่งจัดทำโครงการเพื่อให้ ความช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมใน การเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาทักษะความรู้ด้านการ ทำธุรกิจกับต่างประเทศ ความรู้ด้านกฎหมายการค้า ระหว่างประเทศ และควรหาช่องทางเพื่อให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมมีแหล่งเงินทุนในการขยาย กิจการ ฝึกอบรมภาษาอังกฤษและการช่วยเหลือเพื่อให้สามารถผ่านการรับรองมาตรฐานสากล เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำข้อมูลด้านปัญหาของผู้ประกอบการ ในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนไปใช้ในการทำ วิจัยเชิงปริมาณเพื่อลงลึกเป็นรายละเอียดกลุ่มธุรกิจ เพื่อจะได้ยืนยันคำตอบอีกครั้งเพื่อจะได้เป็นประโยชน์ สำหรับผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ ให้ความช่วยเหลือต่อไป

2. ควรศึกษาโมเดลโครงสร้างปัญหาของ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดย่อมในการจัดการธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมโดยศึกษาเป็นรายละเอียด กลุ่มธุรกิจ เช่น กลุ่มธุรกิจอาหาร กลุ่มธุรกิจเครื่องดื่ม กลุ่มธุรกิจเฟอร์นิเจอร์และของตกแต่ง เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงาน วิจัยเรื่องนี้ทุกท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดย่อมในจังหวัดพัทลุงรวมถึงผู้บริหารและ บุคลากรที่ให้การต้อนรับและร่วมสนทนาด้วยความ เป็นกันเอง คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจที่ได้ อนุมัติทุนทำวิจัย ที่ปรึกษาธุรกิจจากศูนย์อุตสาหกรรม ภาค 11 จังหวัดสงขลาทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาให้ผู้ วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้ร่วมปรึกษาในการทำวิจัย ร่วม สนทนาพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกัน และขอขอบพระคุณคณะกรรมการวารสารวิชาการ บริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่ง

ประเทศไทยที่ได้พิจารณาบทความวิจัยเรื่องนี้โดย เห็นคุณค่าและความสำคัญโดยได้อนุญาตให้ตีพิมพ์ใน วารสารการบริหารธุรกิจ

เอกสารอ้างอิง

ชูศรี วงศ์รัตน์. 2550. **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**.

พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นภดล สุตันตวิญญกุล. 2554. **ความพร้อมของ สถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการ เป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. งานวิจัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

นนทพัทธ์ นวลนิ่ม. 2557. **ความพร้อมและการรับ รู้ของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัย ทักษะในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากร มนุษย์. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

นพศักดิ์ ว่องวัชรกุล. 2556. **ปัญหาในการปฏิบัติ งานและความต้องการในการพัฒนาตนเอง ของสมาชิกกลุ่มเครือข่ายการท่องเที่ยวโดย ชุมชนจังหวัดสตูล**. วิทยานิพนธ์ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

บุญธรรม จิตตอนันต์. 2546. **การวิจัยทางสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปวีณ โชคนุกูล. 2555. **ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ในกลุ่ม อุตสาหกรรมอาหารของสภาอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

รณชัย ตันตระกูล. 2556. **นักรถตลาดไทยรุ่น ใหม่เตรียมพร้อมหรือยังสำหรับประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558**. **วารสาร**

วิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบัน
อุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย.2(2):
32-37.

สร้อยณี อุเสินยาง. 2552. สภาพปัจจุบัน ปัญหาและ
แนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ใน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวิชัย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขา
วิชาการจัดการธุรกิจ. คณะเศรษฐศาสตร์และ
บริหารธุรกิจ. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

สุนันทา กาหยี. 2553. ปัญหาและความพร้อมใน
การบริหารจัดการของเทศบาลห้วยยอด
กับเทศบาลตำบลนางในอำเภอห้วยยอด
จังหวัดตรัง. งานวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ
ภูเก็ต. ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
2555. แผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม. กรุงเทพมหานคร:สสว.

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.2555.
การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคม
อาเซียน. เอกสารสำนักงานปลัดกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์.

ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. 2543. พื้นฐานการวิจัย.
กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.